

dr hab. Dominik Mączyński, prof. UAM
Katedra Prawa Finansowego
Wydział Prawa i Administracji
UAM w Poznaniu

Poznań, 16 grudnia 2019 r.

OCENA

osiągnięć naukowych dr Michaliny Duda-Hyz przeprowadzona w oparciu o kryteria określone w art. 16 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. - Dz. U. z 2017 r., poz. 1789 ze zm.) oraz w przepisach rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196, poz. 1165).

Kryteria określone w wyżej wymienionych aktach prawnych już na wstępie pozwalają mi stwierdzić, że dr Michalina Duda-Hyz spełnia wymagania formalne sformułowane w art. 16 ustawy o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. - Dz. U. z 2017 r., poz. 1789 ze zm.; dalej: ustawa) oraz w przepisach rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196, poz. 1165; dalej: rozporządzenie).

1. Uwagi ogólne

Cechą charakterystyczną oceny dokonywanej w ramach trybu postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego jest obowiązek wypełnienia przez kandydata wymogu wykazania się osiągnięciami naukowymi uzyskanymi po otrzymaniu stopnia doktora, które w ocenie recenzentów stanowią znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej oraz wykazania się istotną aktywnością naukową. Jako przykład osiągnięcia stanowiącego znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej wskazuje się w art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy m.in. dzieło opublikowane w całości lub zasadniczej części. Osoba biorąca udział w takim

postępowaniu powinna wykazać się aktywnością naukową, ocenianą z punktu widzenia kryteriów określonych w rozporządzeniu. Określa ono enumeratywnie kryteria oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Rozporządzenie to weszło w życie z dniem 1 października 2011 r. i dopiero z tym dniem osoby zainteresowane ubieganiem się o stopień doktora habilitowanego faktycznie poznały kryteria oceny ich osiągnięć.

W przypadku dr Michaliny Duda-Hyz ocenie podlegają lata 2006-2019. Okres ten rozpoczyna się uzyskaniem przez Habilitantkę w dniu 23 czerwca 2006 r. stopnia doktora nauk prawnych na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, na podstawie rozprawy doktorskiej *Sankcje podatkowe w podatku od towarów i usług*, napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Jana Głuchowskiego. Recenzentami w przewodzie doktorskim byli prof. dr hab. Wanda Wojtowicz oraz prof. dr hab. Leonard Etel. Zamyka się natomiast w dniu 19 kwietnia 2019 r., wnioskiem o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

Jako osiągnięcie naukowe, które spełnia wymogi określone w art. 16 ust. 2 ustawy Habilitantka wskazała monografię swojego autorstwa *Gry hazardowe urządzone przez sieć Internet i ich opodatkowanie w prawie polskim oraz innych krajów europejskich*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2019, s. 578, ISBN: 978-83-8061-687-5.

Do wniosku Habilitantka załączyła m.in. wykaz opublikowanych prac naukowych spełniających kryteria oceny osiągnięć naukowo-badawczych oraz informację o pozostałych osiągnięciach naukowo-badawczych, dydaktycznych, popularyzatorskich oraz współpracy międzynarodowej.

2. Ocena osiągnięć naukowych, uzyskanych po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiących znaczny wkład autora w rozwój dyscypliny naukowej

Jako osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy Habilitantka wskazała opracowanie monograficzne, którym jest publikacja: M. Duda-Hyz, *Gry hazardowe urządzone przez sieć Internet i ich opodatkowanie w prawie polskim oraz innych krajów europejskich*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2019, s. 578, ISBN: 978-83-8061-687-5.

Analiza monografii pozwala stwierdzić, że problematyka podjętych w niej badań mieści się w głównym nurcie zainteresowań naukowych Habilitantki z ostatnich lat, czyli problematyce gier hazardowych i ich opodatkowania.

Należy zauważyć, że Autorka podjęła się analizy problematyki niezwykle aktualnej. Jak wskazała w pierwszym zdaniu przedłożonej do recenzji monografii, hazard internetowy pojawił się na świecie zaledwie dwie dekady temu i – głównie za sprawą postępu technologicznego – przeżywa obecnie gwałtowny rozwój. Konsekwencją tak raptownych zmian jest niedostateczne zbadanie w nauce proponowanego przez Habilitantkę zagadnienia badawczego oraz niewystarczające jego unormowanie. Zagadnienia prawne – administracyjne w zakresie reglamentacji dostępu zarówno do prowadzenia działalności w tym zakresie, jak i uczestniczenia w hazardzie urządzanym przez sieć Internet oraz finansowe wyrażające się potrzebą nakładania danin na tę sferę działalności gospodarczej – są jednak tylko jednym z wątków wielopłaszczyznowej analizy, jakiej poddaje się hazard urządzany przez sieć Internet. Habilitantka wskazuje, że w obszarze zagadnienia badawczego mieszczą się także kwestie moralne i społeczne związane ze skutkami organizowania tego rodzaju gier. W rezultacie problematyka poddana analizie w recenzowanej monografii jawi się jako zagadnienie niezwykle aktualne, niedostatecznie opracowane w nauce polskiej i światowej, przeżywające dynamiczny rozkwit ze względu na postęp technologiczny, wielopłaszczyznowe i przede wszystkim wymagające refleksji przez pryzmat norm prawnych ze szczególnym uwzględnieniem unormowań z zakresu prawa administracyjnego i finansowego. Wybór tematu monografii przedłożonej przez Habilitantkę do recenzji jako osiągnięcie naukowe uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład Autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej, należy uznać wyjątkowy trafny. Rozprawa ta bowiem nie tyle wypełnia lukę w badaniach naukowych nad tą problematyką, co – w powiązaniu z innymi pracami Habilitantki – zapełnia przestrzeń, która do tej pory znajdowała się poza zakresem prowadzonych badań naukowych.

Recenzowana monografia została opracowana poprawnie pod względem metodologicznym, choć niektóre sformułowania, jakimi posłużyła się Habilitantka we Wstępie mogą budzić wątpliwości.

Habilitantka wskazuje, że podstawowym problemem badawczym było „przedstawienie oraz weryfikacja unormowań kształtujących zakres podmiotowy i przedmiotowy oraz wysokość obciążenia w podatku od gier w odniesieniu do

działalności polegającej na urządzaniu gier hazardowych przez sieć Internet [...]” (s. 26). Przy tak sformułowanym podstawowym problemie badawczym można jednak wyrazić zastrzeżenia, czy na poziomie rozprawy habilitacyjnej problem badawczy można sprowadzić do „przedstawienia [...] unormowań kształtujących [...]”. Przedstawienie „unormowań” w zasadzie sprowadza się do wskazania przepisów, na podstawie których rekonstruowane są normy odnoszące się do określonego obszaru poddanego regulacji.

Gdyby zatem dosłownie odczytywać problem badawczy, jaki postawiła przed sobą Habilitantka, należałoby uznać, że nie zasługuje on aprobatę jako problem badawczy, którego rozwiązanie mogłoby stanowić znaczny wkład Autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej. Analiza celów szczegółowych (s. 27-28) oraz całości przedstawionej do recenzji monografii pozwala jednak stwierdzić, że Habilitantka niefortunnie sformułowała problem badawczy, a w rzeczywistości obejmuje on zagadnienia o znacznej doniosłości naukowej. Zdefiniowane we wstępie cele szczegółowe pozwalają na stwierdzenie, że przedmiot badań zostanie wszechstronnie poddany analizie. Obejmują one nie tylko określenie pojęcia internetowych gier hazardowych, wyjaśnienie specyfiki formy aktywności hazardowej, ale także ocenę regulacji prawnych przez pryzmat dorobku nauki oraz doświadczeń innych państw. Autorka zamierza również zbadać, czy zasadne jest poszerzenie katalogu gier hazardowych, jakie mogą być urządzone przez online. Zdefiniowane we wstępie cele szczegółowe pozwalają na stwierdzenie, że przedmiot badań zostanie wszechstronnie poddany analizie, a rozprawa będzie miała charakter interdyscyplinarny. Badania obejmą bowiem nie tylko kwestie typowe dla nauki prawa, ale także wątki z zakresu psychologii i socjologii.

Pewne zastrzeżenia można mieć do przedstawionej przez Habilitantkę tezy badawczej. Jak stwierdza Autorka, „ocena obowiązujących w Polsce przepisów ustawy o grach hazardowych w zakresie, w jakim normują podatek od gier hazardowych urządzanych przez sieć Internet, pozwala na stwierdzenie, że w treści tych regulacji nie uwzględniono w pełni specyfiki e-hazardu.” Wątpliwości nie budzi sama teza głosząca o braku uwzględnienia specyfiki e-hazardu w uregulowaniu podatku od gier. Twierdzenie to wydaje się w pełni uzasadnione. Można jednak odnieść wrażenie, że nie tyle Autorka przedstawia we Wstępie tezę pracy, co formułuje ogólny wniosek wynikający z już przeprowadzonych badań. Tezę poprzedza bowiem stwierdzeniem, „ocena obowiązujących w Polsce przepisów

ustawy o grach hazardowych w zakresie, w jaki normują podatek od gier hazardowych urządzanych przez sieć Internet” (s. 28-29). Ocenę można natomiast sformułować dopiero po przeprowadzonych badaniach. Tymczasem teza to twierdzenie, które wymaga dowodzenia w typowy dla danej dziedziny nauki sposób. Tezę stawia się przed rozpoczęciem badań, podczas gdy wnioski wieńczą dokonaną pracę. Stawiając tezę, nie można mieć pewności co do jej prawdziwości. Sposób sformułowania tezy, a zwłaszcza poprzedzenie jej stwierdzeniem o ocenie obowiązujących w Polsce regulacji, sugeruje, że została ona postawiona już po przeprowadzonych badaniach, stanowiąc w istocie wniosek wypływający z analizy pola badawczego. Niemniej samo twierdzenie wydaje się bezdyskusyjne, a rozważania przedstawione w monografii w pełni potwierdzają jego prawdziwość.

Nie można się jednak zgodzić z Habilitantką, że „przedłożona dysertacja ma charakter normatywny” (s. 35). Tekst normatywny to tekst zawierający sformułowane w języku prawnym i zapisane w postaci przepisów normy prawne. Rozprawa naukowa nie ma i nie może mieć charakter normatywnego, nie jest bowiem zbudowana z przepisów, rozumianych jako jednostki redakcyjne tekstu prawnego. Okoliczność, że w dysertacji „wykorzystano przede wszystkim akty prawne z zakresu prawa hazardowego i podatkowego” nie stanowi, że recenzowana monografia ma charakter normatywny. W rozprawie powołano wiele źródeł, wśród których zasadniczą część stanowią akty normatywne. Sama rozprawa jednak charakteru normatywnego z oczywistych względów nie ma. Jest to typowa dla nauki prawa praca, wykorzystująca metodę dogmatyczną sprowadzającą się w zasadniczej mierze do analizy materiału normatywnego jako podstawową metodę badawczą.

Na marginesie należy zauważyć, że nie jest to jedyne miejsce w dysertacji, w której Autorka posłużyła się terminem „normatywny” w kontekście pozwalającym stwierdzić, że zwrot ten nie został użyty prawidłowo (s. 187). Komentując uchwaloną nowelizację ustawy, Autorka stwierdza „[...] argumentacja nie wyklucza jednak możliwość przyjęcia tezy o normatywnym charakterze wprowadzonej modyfikacji”. Odnosząc się do zacytowanego fragmentu, należy zauważyć, że każda zmiana ustawy dokonana w formie aktu uchwalonego przez parlament we właściwej procedurze i ogłoszona w dzienniku promulgacyjnym ma charakter normatywny. Jest to bowiem tekst zawierający sformułowane w języku prawnym i zapisane w postaci przepisów normy prawne. Z kontekstu prowadzonej przez Habilitantkę analizy można wywieść, że normatywność pojmuje Ona jako zmianę zakresu normy prawnej

wyinterpretowanej z treści przepisu (przepisów). Tymczasem niewątpliwie charakter normatywny ma także taka zmiana przepisów, która precyzuje pod względem redakcyjnym jego treść, po to by nie ulegała wątpliwości treść wynikającej z niego normy prawnej. Intencją ustawodawcy w takiej sytuacji nie jest zmiana zakresu normy prawnej, lecz uniknięcie (ewentualnych) sporów w zakresie sposobu wykładni przepisów.

W moim przekonaniu recenzowaną monografię można podzielić na trzy części. Na pierwszą składają się rozdziały I-IV, obejmujące badania nad terminologią i ewolucją, założeniami oraz obecnym uregulowaniem zjawiska e-hazardu oraz jego opodatkowania. Odrębną część stanowi rozdział V, w którym Autorka rozważa zasadność rozszerzenia zakresu podmiotowego i przedmiotowego polskiego podatku od gier. Część trzecią stanowią rozdziały VI-VII poświęcone uregulowaniu e-hazardu w innych państwach europejskich.

Pierwsza część pracy (rozdziały I-IV) zasługuje na wysoką ocenę pod względem merytorycznym. Wartościowe są poczynione w pracy uwagi terminologiczne dotyczące internetowych gier hazardowych. Analiza uwzględnia ewolucję poszczególnych pojęć wynikającą z rozwoju technologicznego oraz podążających za nim zmian legislacyjnych, a także uwarunkowania wynikające z prawodawstwa innych państw europejskich. Habilitantka zasadnie zwraca uwagę na specyfikę e-hazardu jako przedmiotu opodatkowania. W tym przypadku godne podkreślenia jest zwrócenie uwagi nie tylko na naturę, genezę i ewolucję gier hazardowych, ale także na zagrożenia i – co może wydawać się w tym kontekście zaskakujące – szanse związane ze zjawiskiem hazardu w sieci Internet. Ciekawa jest także koncepcja leżąca w podstaw konstrukcji rozdziału III. Habilitantka podjęła – w moim przekonaniu obarczoną sporym ryzykiem – próbę odkodowania motywów, jakimi kierował się ustawodawca projektując i uchwalając przepisy normujące urządzenie i opodatkowanie gier urządanych przez sieć Internet. Analiza ta czyniona była w szczególności przez pryzmat uzasadnień projektów aktów legislacyjnych oraz stanowisk zajmowanych w toku procesu uchwalania prawa przez określone podmioty. Jakkolwiek wyciągnięcie na tej podstawie wniosków odnoszących się zwłaszcza do wykładni i stosowania wchodzących w życie przepisów może okazać się nie do końca uzasadnione, to analiza przez Habilitantkę tej płaszczyzny niewątpliwie wzbogaca rozprawę i czyni zawarte w niej rozważania kompletnymi. Rozdział IV zawiera natomiast typowe dla rozpraw z zakresu prawa podatkowego

rozważania obejmujące analizę konstrukcji prawnej podatku od gier urządzanych online. Badanie w tym zakresie są zasadniczo rzetelne i uwzględniają zarówno dorobek doktryny jak i dostępne orzecznictwo sądów administracyjnych.

Za najciekawszą część recenzowanej rozprawy uznaję rozdział V poświęcony zasadności rozszerzenia zakresu podmiotowego i przedmiotowego polskiego podatku od gier. Habilitantka zwraca uwagę na potrzeba uwzględnienia w przedmiocie także zjawisk dotąd nieobjętych opodatkowaniem. W uwagach końcowych Autorka postuluje wprowadzenie regulacji prawnych normujących urządzanie i opodatkowanie loterii fantowych i audiotekstowych, bingo fantowego i pieniężnego oraz turniejów pokera. Warto podkreślić, że wnioski warunkowane są nie tylko czynnikami prawnymi czy prawnopodatkowymi, ale także społecznymi uwzględniającymi w szczególności szkodliwe skutki hazardu. Ta część rozprawy habilitacyjnej stanowi niewątpliwie wkład Habilitantki w rozwój nauki prawa finansowego. Autorka nie tylko przedstawia proponowane zmiany normatywne w badanym zakresie, ale także wskazuje na niedostatki obecnych regulacji i potencjalne pozytywne skutki wprowadzenia postulowanych korekt.

Drobne mankamenty pracy można dostrzec w konstrukcji ostatnich trzech rozdziałów recenzowanej monografii (rozdziały VI-VII). Odwołują się one zasadniczo do badań prowadzonych w zakresie unormowań dotyczących gier hazardowych urządzanych przez sieć Internet w innych państwach europejskich. Dwa pierwsze rozdziały (rozdziały VI-VII) przedstawiają wyniki badań prowadzonych w państwach stosujących restrykcyjną politykę w zakresie rodzajów gier, jakie mogą być urządzane online (rozdział VI) oraz w zakresie dostępu do rynku internetowych gier hazardowych operatorów działających na podstawie udzielonych zezwoleń (rozdział VII). Ostatnia część (rozdział VIII) obejmuje natomiast państwa stosujące liberalną politykę hazardową. Moje wątpliwości dotyczą dwóch kwestii. Po pierwsze, układ logiczny treści nie jest konsekwentny. W dwóch pierwszych rozdziałach tej części (rozdziały VI-VII) materia dzielona jest w oparciu o kryteria merytoryczne odnoszące się do sposobu regulacji prawnej. Ostatni rozdział (rozdział VIII) przyjmuje natomiast jako czynnik, na podstawie którego dochodzi do wyodrębnienia poszczególnych części tekstu kryterium państwa, którego system prawny został przedstawiony. W mojej ocenie ze szkodą dla pracy Habilitantka nie podjęła trudu wskazania na merytoryczne kryteria podziału treści także w rozdziale VIII. Po drugie, nie do końca przekonujący jest dobór państw, których systemy prawne Autorka analizuje w

recenzowanej monografii. Przykładowo, przedstawiając państwa, w których dozwolone jest urządzenie online wyłącznie jednej kategorii gier hazardowych Habilitantka wymienia pokaźną liczbę krajów (s. 295-296). Poczynione w pracy uwagi odnosi jednak tylko do niektórych z nich (Ukraina, Cypr) nie wyjaśniając, dlaczego systemy prawne tych państw zostały uznane za warte analizy, podczas gdy całkowicie pomięto odniesienie do systemów prawnych innych państw. Wskazana uwaga nie oznacza jednak całkowicie niezasadnego oczekiwania poddania badaniu wszystkich porządków prawnych, gdyż to byłoby prawdopodobnie redakcyjnie niemożliwe do wykonywania i z perspektywy naukowej zupełnie zbędne. W mojej ocenie zabrakło jednak argumentacji wyjaśniającej, dlaczego system prawny Ukrainy czy Cypru jest na tyle istotny, by poddać go badaniu, w sytuacji pomięcia jakiegokolwiek odwołania się do także wymienionych państw, np. Grecji lub Hiszpanii. Podobne uwagi można sformułować w odniesieniu do § 4 w rozdziale VI (omówiony został system prawny Niemiec i Szwecji) i analizy prowadzonej w rozdziale VII. Dodatkowo można zauważyć, że z tytułu rozdziału VII wynika, że rozważania obejmują przykładową prezentację rozwiązań w zakresie reglamentacji i opodatkowania e-hazardu. Z zastrzeżeniem tym kontrastuje jednak tytuł § 2 „Państwa [...]”, z którego można byłoby wnioskować, że analiza obejmie wszystkie państwa a nie tylko przykłady państw. Bez wyjaśnienia zasadności dokonanego wyboru Autorka dokonuje analizy systemów prawnych tylko dwóch państw Finlandii i Luksemburga.

Przedstawione uwagi dotyczące przede wszystkim aspektów formalnych recenzowanej monografii nie umniejszają jednak jej walorów naukowych. Jest to niewątpliwie rozprawa wartościowa i zasługująca na uznanie także, a może w szczególności w zakresie badań nad systemami prawnymi innych państw.

Niezwykle wartościową częścią pracy jest Zakończenie. Habilitantka w bardzo rozbudowany sposób formułuje wnioski z przeprowadzonych badań. W moim przekonaniu nie budzą one zasadniczych wątpliwości i odwołują się bezpośrednio do argumentacji przedstawionej we wcześniejszych częściach pracy. Jedyna wątpliwość dotyczy obszerności Zakończenia. Można odnieść wrażenie, że ujęcie wniosków nieco bardziej syntetycznie nie wpłynęłoby negatywnie na wartość całej rozprawy.

Zasadniczo Habilitantka posługuje się prawidłowym językiem prawniczym, opisując badane zjawiska. W mojej ocenie przedmiot badań w pełni uzasadnia posłużenia się zapożyczoną z języka angielskiego terminologią, która przeniknęła już

do języka potocznego. W tej sytuacji nie razi wykorzystanie zwrotów „e-hazard” czy „online”. W tym miejscu raz jeszcze należy zwrócić uwagę na wątpliwe w sensie semantycznym posługiwanie się przez Autorkę terminem „normatywny”. Za zbędne uważam natomiast nazbyt częste posługiwanie się przez Autorkę frazą „zgodnie z przyjętymi zadaniami badawczymi [...]”. Dobrze, że Habilitantka realizuje w pracy cele czy zadania badawcze, jednak nie zawsze wymaga to dosłownego zaznaczenia w tekście.

Imponująco przedstawia się materiał źródłowy wykorzystany przez Autorkę w recenzowanej rozprawie. W pracy wykorzystano obszernie piśmiennictwo przedmiotu, bardzo liczne akty prawne i orzecznictwo sądowe, a także inne źródła.

Reasumując, stwierdzić należy, że recenzowana monografia charakteryzuje się kompleksowym ujęciem zagadnień aktualnych i ważnych dla teorii oraz praktyki prawa daninowego. Jest to niewątpliwie rozprawa nowatorska. Za doniosłe dla rozwoju nauki prawa finansowego należy uznać wnioski dotyczące regulacji e-hazardu urządzanego przez sieć Internet i możliwych kierunków regulacji prawnej w tym obszarze.

W rezultacie monografia autorstwa dr Michaliny Duda-Hyz jest dziełem stanowiącym znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej w rozumieniu art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy.

3. Ocena aktywności naukowej dr Michaliny Duda-Hyz

Dorobek naukowy Habilitantki zgromadzony od chwili uzyskania stopnia doktora nauk prawnych 2006 r. należy uznać za znaczny. Łączna liczba publikacji objętych przedłożonym przez Habilitantkę około 70 pozycji.

Analiza dorobku publikacyjnego Habilitantki pozwala na stwierdzenie, że Jej zainteresowania badawcze mieszczą się w obszarze opodatkowania hazardu, konstytucyjnych uwarunkowań tworzenia i stosowania prawa podatkowego, podatku od towarów i usług, problematyki opodatkowania dochodów osób fizycznych, gospodarki finansowej wybranych jednostek sektora finansów publicznych, budżetu państwa oraz zasad przekazywania i rozliczania środków z budżetu oraz sankcji w prawie podatkowym i finansowym oraz wyjątkowo wokół innych zagadnień z szeroko rozumianego prawa finansowego. Na dorobek ten składają się składają się teksty publikowane w języku polskim i angielskim. W mojej ocenie dorobek naukowy habilitantki jest nie tylko znaczący pod względem ilościowym, ale także urozmaicony,

jeśli chodzi o zakres poruszanych zagadnień. Warto zaznaczyć, że Habilitantka publikowała swoje teksty w czasopiśmie znajdujących się na liście ERICH PLUS.

Poza publikacjami, na aktywność naukową Habilitantki składa się kierowanie międzynarodowymi i krajowymi projektami badawczymi oraz udział w takich projektach (pięć projektów badawczych) finansowych przez Narodowe Centrum Nauki, Fundusz Wyszehradzki oraz Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II.

Habilitantka brała aktywny udział w międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych (łącznie ponad 20 konferencji). Niemniej jednak stosunkowo rzadko wygłaszała na nich referaty (8 referatów). Współorganizowała 8 konferencji, w tym konferencji międzynarodowych. Habilitantka jest członkiem Europejskiej Sieci Naukowej KUL TAX prowadzącej badania w obszarze prawa podatkowego Europy Centralnej i Wschodniej oraz Centrum Informacji i Organizacji Badań Finansów Publicznych i Prawa Podatkowego Krajów Europy Środkowej i Wschodniej Stowarzyszenia przy Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku oraz dwóch towarzystw naukowych European Association for the Study of Gambling i Max Planck Alumni Association e.V.

Habilitantka prowadzi na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji zajęcia dydaktyczne z zakresu finansów publicznych i prawa podatkowego (Prawo finansów publicznych, Prawo podatkowe, Podatki w państwach Unii Europejskiej, Podatki pośrednie, Odpowiedzialność w prawie podatkowym) w formie: wykładów, wykładów monograficznych, ćwiczeń, konwersatoriów oraz seminariów magisterskich i licencjackich. Prowadziła zajęcia z zakresu finansów publicznych na Wydziale Zamiejscowym Nauk Prawnych i Ekonomicznych w Tomaszowie Lubelskim. Była promotorem 24 prac licencjackich oraz recenzentem 36 prac magisterskich. W latach 2006-2010 pełniła funkcję tutora pana Michała Szatilo w ramach Kolegium Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych KUL. Prowadziła także wykłady na organizowanych przez KUL studiach podyplomowych w zakresie podatków i prawa podatkowego, szkolenia w ramach projektu Współpraca Uniwersytetów wspierająca rozwój regionów - lubelskiego i lwowskiego (Program Sąsiedztwa Polska-Białoruś-Ukraina INTERREG IIIA/Tacis CBC 2004-2006), a także szkolenia przygotowujące do egzaminów na aplikacje prawnicze organizowane przez Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Do dorobku dydaktycznego zaliczyć należy także opracowanie fragmentów w podręczniku akademickim oraz opracowanie zbiorów zadań i kazusów.

Habilitantka odbyła staż (kwerendę naukową) w bibliotece London School of Economics and Political Science w Londynie, w dniach od 30 sierpnia do 23 września 2007 r., kwerendę naukową w International Bureau of Fiscal Documentation w Amsterdamie, w dniach 22-25 września 2014 r. oraz staż naukowo-dydaktyczny w Max Planck Institute for Tax Law and Public Finance w Monachium, w dniach 1-31 lipca 2015 r., w ramach projektu pt. „Najlepsze praktyki” w strategicznej transformacji KUL.

Była ekspertem w Zespole ds. Rozwiązań Finansowych i Prawnych w zakresie Działalności Społecznej i Obywatelskiej, powołanym 7 lipca 2011 r. decyzją Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej działającym do czasu zakończenia kadencji Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego.

Habilitantka współredagowała także recenzowane monografie wieloautorskie.

Podsumowując tę część oceny stwierdzam, że w latach 2006-2019 Habilitantka zgromadziła znaczący i wartościowy dorobek naukowy, na który składają się różnorodne formy pisarskie, w tym monografie, artykuły i komentarze publikowane w języku polskim i angielskim. Publikacje są poświęcone ważnym i aktualnym problemom z zakresu prawa finansowego, których rozwiązanie przyczynia się niewątpliwie do rozwoju nauki prawa.

W rezultacie należy uznać, że dr Michalina Duda-Hyz wykazuje się istotną aktywnością naukową w rozumieniu art. 16 ust. 1 ustawy.

4. Konkluzja

Podsumowując ocenę osiągnięć naukowych dr Michaliny Duda-Hyz, przeprowadzoną w oparciu o kryteria określone w art. 16 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. - Dz. U. z 2017 r., poz. 1789 ze zm.) oraz w przepisach rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196, poz. 1165) należy jednoznacznie stwierdzić, że wniosek z dnia 19 kwietnia 2019 r. o wszczęcie postępowania habilitacyjnego jest w uzasadniony. Przedstawiona do oceny monografia autorstwa dr Michaliny Duda-Hyz jest dziełem

stanowiącym znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej w rozumieniu art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy i Habilitantka wykazuje się istotną aktywnością naukową w rozumieniu art. 16 ust. 1 ustawy. To uzasadnia rekomendowanie Komisji Habilitacyjnej przedstawienie pozytywnej opinii w przedmiocie nadania dr Michalinie Duda-Hyz stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych.

Dominik Mączyński